

Тѣй като горныѣ планеты, като имѣтъ право и възвратно дѣйствие, удалѣчавѣтъ ся отъ слънцето на всевъзможны разстояния, то за да ся обясни мърданието имъ достатъчно е само мърданието по епициклѣтъ и на центрѣтъ му по деферентѣтъ. Самыѣ планеты, къмъ които старыѣ причисляли слънцето и лунѣтъ, расположены сѣ въ слѣдующий порядъкъ: около земѣтъ, коя ся намира неподвижно въ центрѣтъ на вселеннѣтъ, мърдѣтъ ся Луната, послѣ Меркурий, Венера, Слънцето, Марсъ, Юпитеръ и Сатурнъ. Сичкыѣ планеты, като ся мърдѣтъ по епициклѣтъ, заедно съ неподвижныѣ звѣзды извършвѣтъ въ 24 звѣздны часове пълно обръщанне около осьѣтъ на свѣтътъ.

Тѣзы идеи на старыѣ за устройството на вселеннѣтъ сѣ изложены въ съчиненнето, кое ся нарича Алмагестъ (μεγάλη σύνταξις), и кое принадлежи на знаменитыйтъ Александрийскій астрономъ Птоломея, който е живялъ 130 год. преди Р. Хр., и отъ това системата на старыѣ е извѣстно подъ названieto *Птоломеева система*. Впрочемъ, някои отъ старыѣ философы имали съвсѣмъ другы понятия за устройството на вселеннѣтъ. Тѣй Питагорейцитѣ сѣ учили, че слънцето ся намира въ центрѣтъ на вселеннѣтъ, а земята и планетыѣтъ ся въртѣтъ около него. Въ това учение было съвсѣмъ забравено до времето на Коперника, който, като го изложилъ въ безсмъртното си съчинение *De orbium coelestium revolutionibus*, справедливо требало да ся счита за основатель на истинскѣтъ системѣ за устройството на вселеннѣтъ.

100. КОПЕРНИКОВАТА СИСТЕМА. Спорѣдъ системата на Коперника, планетыѣтъ сѣ тѣла тъмны, освѣтяваны отъ слънцето и приличѣтъ на земѣтъ, която и сама сѣщо така е планета. Земята и сичкыѣ планеты имѣтъ двойно мърданне: едно вращателно около осьѣтъ, а другото поступателно около слънцето, относительно което тѣ сѣ расположены въ слѣдующийтъ порядъкъ: Меркурий, Венера, Земя, Марсъ, Юпитеръ и Сатурнъ. За наблюдательтъ, кой ся намира връхъ земнѣтъ повърхность и кой не забелѣзва двойното ѣ мърданне, слѣдствие на първото ще бѣде де-ноощното мърданне на небесный сводъ, слѣдствие на второто — видимото годишно мърданне на слънцето. Отъ това, видимото мърданне на планетыѣтъ е слѣдствие на дѣйстви-